# Úklidový pracovník administrativních ploch (kód: 69-008-E)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo pro místní rozvoj
**Skupina oborů:** Osobní a provozní služby (kód: 69)
**Týká se povolání:** Úklidový pracovník vnitřních prostor
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 2

## Odborná způsobilost

| Název | Úroveň |
|---|---|
| Manipulace s chemickými a dezinfekčními látkami, přípravky a potřebnými pomůckami | 3 |
| Volba, příprava a kompletace, údržba a čištění pomůcek a strojů včetně pomůcek BOZP | 2 |
| Identifikace základních materiálů podlah, nábytku, zařízení a volba vhodných technologických postupů dle harmonogramů prací | 3 |
| Provádění úklidu sociálních zařízení | 2 |
| Provádění mopování tvrdých podlahových ploch | 2 |
| Provádění běžné údržby kobercových podlahových ploch a čalounění | 2 |
| Provádění údržby nábytku, zařízení a ploch do 1,5 m a nad 1,5 m | 2 |
| Provádění čištění a údržby kuchyňských a stravovacích prostor | 2 |
| Provádění úklidu a čištění chodeb, schodišť, podest a teras | 2 |
| Provádění úklidu a údržby výtahů | 2 |
| Provádění čištění a údržby elektrozařízení | 2 |
| Třídění a nakládání s druhotnými odpady | 2 |
| Uplatňování a dodržování zásad bezpečnosti práce, ochrany zdraví při práci a požární ochrany | 2 |
| Organizace práce na pracovišti | 3 |

## Platnost standardu

Standard je platný od: 07.05.2014 do: 18.10.2021

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Manipulace s chemickými a dezinfekčními látkami, přípravky a potřebnými pomůckami

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vysvětlit zásady správné manipulace s chemickými koncentráty a naředěnými přípravky | Písemné a ústní ověření |
| b) Vysvětlit zásady správné údržby a bezpečného uložení pomůcek | Písemné a ústní ověření |
| c) Zvolit vhodné chemické a dezinfekční přípravky a nadávkovat je podle zadání oblasti úklidu, četnosti úklidu a případných speciálních požadavků klienta a zdůvodnit jejich výběr | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Spočítat spotřebu a určit správné dávkování daných prostředků na jednu dávku, případně na denní dávku při zadání míry znečištění a stavebního materiálu | Praktické předvedení (výpočet) a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Volba, příprava a kompletace, údržba a čištění pomůcek a strojů včetně pomůcek BOZP

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Zvolit vhodné úklidové pomůcky a zkompletovat je, připravit, zkompletovat a zkontrolovat příslušné stroje s ohledem na určený druh úklidu, danou četnost úklidu, stavební materiál a míru znečištění | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Zvolit, připravit a obléct pomůcky BOZP | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Uvést zásady kontroly strojů před prací a po práci | Písemné a ústní ověření |
| d) Identifikovat a vysvětlit barevné kódování úklidových pomůcek (barevný program) | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Popsat obsah a rozsah údržby úklidových pomůcek a strojů | Písemné a ústní ověření |
| f) Vysvětlit zásady správného a bezpečného skladování a uložení strojů a pomůcek | Písemné a ústní ověření |
| g) Vysvětlit a předvést manipulaci s elektrickým zařízením ve vztahu k nebezpečí úrazu elektrickým proudem | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Identifikace základních materiálů podlah, nábytku, zařízení a volba vhodných technologických postupů dle harmonogramů prací

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Identifikovat materiály připravené v místě zkoušky | Ústní ověření |
| b) Zdůvodnit, které typy chemických prostředků je možné používat na dané materiály a které nelze používat z důvodu narušení nebo poškození materiálu | Ústní ověření |
| c) Určit správný technologický postup podle četnosti úklidu, druhu stavebního materiálu a míry znečištění | Ústní ověření |
| d) Zdůvodnit zvolený technologický postup podle četnosti úklidu, druhu stavebního materiálu a míry znečištění | Ústní ověření |
| e) Vysvětlit obsah prací podle daného příkladového harmonogramu v denním, periodickém a generálním úklidu | Písemné a ústní ověření |
| f) Popsat organizaci prací v rámci jednotlivých technologií, míry znečištění a četnosti prací | Písemné a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Provádění úklidu sociálních zařízení

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Uklidit toalety, bidety a pisoáry | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Uklidit umyvadla a sprchové kouty | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Uklidit hygienické zásobníky, koše, zrcadla a ostatní zařízení | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Uklidit skříňky a lavičky v šatně včetně zařízení | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Vyčistit a ošetřit kliky, vypínače, baterie, světelné zdroje, větráky, parapety a topení | Praktické předvedení a ústní ověření |
| f) Uklidit obklady a dlažby | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Provádění mopování tvrdých podlahových ploch

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Provést suché stírání podlahových ploch | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Mopovat různými mopy a popsat způsoby mopování v různých prostorách | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Ručně čistit podlahové plochy padem a kartáčem v rámci periodické údržby | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Provádění běžné údržby kobercových podlahových ploch a čalounění

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Identifikovat a odstraňovat skvrny z textilií a koberců | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Vysát správným postupem kobercové plochy | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Vysát správným postupem čalounění | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Provádění údržby nábytku, zařízení a ploch do 1,5 m a nad 1,5 m

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Odstranit prach z vodorovných a svislých částí nábytku a zařízení do 1,5 m a nad 1,5 m vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Umýt a vlhce setřít vodorovné a svislé části nábytku a zařízení do 1,5 m a nad 1,5 m vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Navoskovat a naleštit dřevěné povrchy nábytku a zařízení vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Naimpregnovat laminátový nábytek a umělé dýhy vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Provést denní údržbu nábytku vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Provádění čištění a údržby kuchyňských a stravovacích prostor

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Provést čištění a údržbu varných ploch v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Provést čištění a údržbu mikrovlnných trub, varných konvic a kávovarů v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Provést čištění a údržbu digestoří v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Provést čištění a údržbu a impregnaci nerezových částí zařízení v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Provést čištění a údržbu myček v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| f) Provést čištění a údržbu obkladů a dlažeb v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Provádění úklidu a čištění chodeb, schodišť, podest a teras

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Uklidit a vyčistit podlahy chodeb v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Vyčistit zábradlí v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Vyčistit sokly, lišty, spodní a boční strany schodiště v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Uklidit a vyčistit podesty a terasy v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Uklidit a vyčistit schody a podstupnice v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Provádění úklidu a údržby výtahů

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Provést úklid a údržbu vnitřních stěn, podlah, stropů v různých režimech úklidu vč. výběru pomůcek | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Vysvětlit specifika úklidu a údržby výtahů pro vozíčkáře | Ústní ověření |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

### Provádění čištění a údržby elektrozařízení

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Provést čištění elektrozařízení (vypínačů, zásuvek, elektrických strojů atd.) | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Zvolit chemické přípravky pro čištění elektrozařízení (vypínačů, zásuvek, elektrických strojů atd.) v různých režimech úklidu | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Prokázat znalost bezpečnostních a zdravotních rizik spojených s čištěním a údržbou elektrozařízení | Písemné a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Třídění a nakládání s druhotnými odpady

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Identifikovat správné barevné kódování odpadů | Písemné a ústní ověření |
| b) Zvolit chemické přípravky pro čištění odpadních nádob vč. dezinfekce | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Provést správnou manipulaci s tříděným odpadem v místě zkoušky | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Uplatňování a dodržování zásad bezpečnosti práce, ochrany zdraví při práci a požární ochrany

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Prokázat znalost zásad první pomoci při otravách chemickými látkami, poleptání a popálení kůže, poranění kůže, zasažení očí, vysvětlit, k čemu je bezpečnostní list u chemie | Písemné a ústní ověření |
| b) Prokázat znalost všeobecných předlékařských opatření, technik umělého dýchání a nepřímé masáže srdce | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Vysvětlit postup při řešení pracovního úrazu a vyjmenovat náležitosti, které je třeba do záznamu uvádět | Ústní ověření |
| d) Ručně manipulovat s břemeny a stroji a vysvětlit zásady manipulace s nimi | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Předvést správné techniky provedení úklidových prací, aby se předešlo zdravotním problémům v oblasti zad, beder, horních a dolních končetin | Praktické předvedení a ústní ověření |
| f) Vysvětlit specifika práce ve výšce nad 1,5 m a podmínky pro její provádění | Ústní ověření |
| g) Vysvětlit postup řešení vzniklých havarijních situací (požár, únik chemie či odpadů, únikové plány) | Ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizace práce na pracovišti

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vysvětlit systém a body kontroly po vykonané práci v různých režimech úklidu a čištění | Písemné a ústní ověření |
| b) Provést kontrolu vykonané práce | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Vysvětlit způsob předání a převzetí ošetřených prostor nebo vykonané činnosti | Ústní ověření |
| d) Vysvětlit podstatu systému práce ve dvojicích a v kolektivu | Písemné a ústní ověření |
| e) Popsat způsoby řešení konfliktních situací | Písemné a ústní ověření |
| f) Vysvětlit uplatňování zásad a způsobu komunikace se zákazníkem a v pracovním týmu | Písemné a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky smí uchazeč při zkoušce používat a informuje uchazeče o vhodném pracovním oděvu a obuvi.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Hodnocení bude zaměřeno na dodržení technologických postupů, na zručnost při provádění úkonů a na výslednou kvalitu práce.
Zkouška se může skládat ze dvou časově i prostorově oddělených částí, praktické a teoretické. Autorizovaná osoba rozpracuje kritéria podrobně podle charakteru konkrétních zadaných úkolů, podle typů povrchů, zařizovacích předmětů, nábytku atd. Uchazeči budou zadány činnosti, které jsou obsahem této profesní kvalifikace, jejichž splnění realizuje. Konkrétní úkoly a jejich rozsah určí autorizovaná osoba.
Při posuzování kvality se doporučuje hodnotit podle těchto kritérií:

- Kvalita provedené práce a znalost navázání jednotlivých postupů
- Dodržení požadavků zadání, pokynů výrobců strojů, chemických prostředků a úklidových pomůcek
- Technické provedení úklidu a čištění, estetický vzhled uklízených a čištěných ploch podle zadání

Při ověřování odborných způsobilostí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, k dodržování předpisů, ke kvalitě provedené práce i k časovému hledisku zvládání operací.

### Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

## Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Středoškolské vzdělání s maturitou - minimálně 5 let odborné praxe při výkonu činnosti spojené s úklidem a čištěním nebo ve funkci zkoušejícího či učitele praktického vyučování v oblasti úklidu a s odbornou kvalifikací, kdy musí být držitelem platné personální certifikace v oboru (např. České společnosti pro jakost), nebo srovnatelného tuzemského nebo zahraničního certifikátu (např. British Institute of Cleaning Science, Gebäudereinigungsakademie der Wiener Gebäudereiniger Betriebs). Požadavky na odbornou způsobilost musí žadatel o autorizaci splňovat nejméně v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
b) Středoškolské vzdělání s maturitou a alespoň 5 let odborné praxe při výkonu činnosti spojené s úklidem a čištěním, nebo ve funkci zkoušejícího či učitele praktického vyučování v oblasti úklidu a s odbornou kvalifikací, kdy musí být držitelem platné profesní kvalifikace, u které žádá o udělení autorizace. Požadavky na odbornou způsobilost musí žadatel o autorizaci splňovat nejméně v období posledních dvou letech před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, který nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo pro místní rozvoj, www.mmr.cz.

## Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pracoviště pro provádění zkoušek musí mít níže popsané vybavení v dostatečném množství, v bezvadném stavu, odpovídající nejnovějším trendům úklidu, a nebo být akreditované Českou asociací úklidu a čištění.
Pracoviště musí umožňovat praktické předvedení veškerých technologických postupů obsažených v KS a HS, tzn. se zdrojem elektrické energie 230V, teplou i studenou vodou a všemi plochami nutnými k praktickým zkouškám.

Pracoviště musí obsahovat:

- Dokumentaci pro hodnocenou činnost – harmonogramy, bezpečnostní listy, technologický postup.
- Pomocná zařízení odpovídající požadavkům BOZP a hygienickým předpisům. Osobní ochranné pracovní prostředky dle bezpečnostních listů prostředků.
- Chemické přípravky na celkovou údržbu a ve všech režimech úklidu:
  - sociálních zařízení a umývárenských oblastí
  - kancelářského nábytku a zařízení
  - tvrdých podlah různých typů, textilií a koberců
  - pokovených a kovových částí nábytku a zařizovacích předmětů
  - skleněných ploch
- Místnosti a vybavení:
  - sociální zařízení včetně /nebo a umývárenské oblasti vybavené WC mísou, pisoárem, umyvadlem, sprchovým koutem, zásobníky hygienických materiálů, zrcadlem, bateriemi
  - kancelář s kobercem, dřevěným nábytkem a nábytkem s plastovou dýhou, kancelářskou technikou
  - chodba, schodiště, popřípadě výtah s PVC nebo dlažbou
  - kuchyňka s linkou vybavená varnou deskou, mikrovlnou troubou, dřezem, kávovarem, lednicí a myčkou
  - zabudované materiály – dlažba a protiskluzná dlažba, kámen – žula mramor, linoleum nebo PVC, skleněné plochy
  - skleněné plochy
- Technické a materiálové vybavení:
  - vysavač na mokro i sucho, podlahový kotoučový stroj dvourychlostní, unašeč padu, kartáč na stroj, vysavač s elektrickou klepací hlavou, prodlužovací kabel.
  - mikrovláknové utěrky do všech oblastí a všech typů, celulózové utěrky, bílé papírové ručníky, houby s padem, štětka na WC s nástavcem, ometák prachu a pavučin, teleskopická tyč, podlahový držák padu s minimálně 5 typy padů, podlahový pad v příslušné velikosti a minimálně pět typů, držáky mopů včetně tyčí, mop třásňový, plochý s úchyty, mikrovláknové mopy všech typů, kartáček, celulózová houba, vědro ve čtyřech barvách o obsahu 5 l, rozprašovače dle barevného kódování v potřebném množství a odměrné a dávkovací pomůcky, dvouvozík se ždímačem a vložkou, igelitové podložky/pytle, rozmývák, stěrka atd.
- Pro uchazeče osobní ochranné pracovní prostředky odpovídající prováděným pracím

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

## Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 45 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

### Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 4 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro ostatní služby ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Česká asociace úklidu a čištění
Domestika, s. r. o.
Střední podnikatelský stav
OHK Klatovy, Petr Havrda Consulting
Svaz prodejců a opravářů motorových vozidel ČR
ČSAD Hodonín, a. s.
CLARIMA, s. r. o.
JASPA, s. r. o.